

Årsberetning
Vevelstad kommune
2025

Forord

I dette dokument fremlegges Vevelstad kommunes årsberetning for 2025.

I kommunelovens § 14-7 Årsberetning, er det gitt regler om utarbeiding og innholdet i årsberetningen:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlete virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene redegjør for

a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskriminerinsglovens §26; likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Årsberetningen skal avgis senest 31.mars.

Årsberetningen, årsregnskap og årsmelding behandles samlet i formannskap og kommunestyre.

Vevelstad 13.april 2026.

Morten Andre Karlsen

Kommunedirektør

Kommunedirektørens kommentar

Drift

Kommunelovens § 14 har krav til økonomiforvaltningen, herunder krav om at kommunen skal ivareta den økonomiske bæreevene over tid. Løpende driftsutgifter skal finansieres av løpende driftsinntekter, samt at netto driftsresultat gir muligheter til å sette av penger til disposisjonsfond. Disposisjonsfondet skal være en buffer for uforutsette hendelser.

Nytt økonomireglement og finansreglement ble vedtatt høsten 2025. I Vevelstad kommune sitt økonomireglement er vedtatte måltall innenfor anbefalinger fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU). Dette for å ivareta den økonomiske bæreevne over tid.

For regnskapsåret 2025 er det ingen vedtatte måltall som er nådd. Det er derfor viktig å sette i gang arbeid med forbedring av produktivitet og effektivitet, slik at måltall kan nås. Da stabiliseres økonomien, og den blir bærekraftig over tid. En stabil og bærekraftig økonomi vil også flytte fokus til andre viktige områder innenfor drift av Vevelstad kommune.

Investering

Kommunen har noen store investeringsbehov i årene som kommer, og disse vil kreve lånefinansiering. Planlagte investeringer er tatt inn i økonomiplanen, med tilhørende finansiering. Større lån, mere utgifter til renter og avdrag, vil påvirke netto driftsresultat utover økonomiplan-perioden. En økning av lånerenta vil bidra til økt press på kommuneøkonomien, som igjen kan påvirke kommunens evne til å yte tjenester for innbyggerne.

Næringsutvikling

Vevelstad kommune har vært en omstillingskommune i flere år, hvor næringsutvikling har vært en del av det arbeidet. Prosjektet med omstilling har vært preget av at prosjektleder har blitt utskiftet 2 ganger, noe som har påvirket fokus og produktivitet.

Det ble ansatt ny prosjektleder sommeren 2024, men prosjektleder valgte å avslutte engasjementet i juni 2025. Arbeid med næringsutvikling i prosjektet ble overtatt av kommunedirektør og Leder på Samfunn- og utvikling.

Av de tiltakene i omstillingsprosjektet som har vært mest vesentlig for Vevelstad kommune i 2025 så er dette innen landbasert oppdrett. Første halvdel av 2025 gikk med på å få på plass nødvendige tillatelser til anlegget hos andre sektormyndigheter, og siste halvdel har vært en intern prosess hos næringsaktøren med å få på plass nye investorer.

Kommunen søkte i desember 2025 med å få forlenget prosjektet ytterligere ett år, og har fått denne søknaden innvilget med avslutning i 2026.

Tjenester

Kommunesektoren har ansvaret for blant annet. barnehager, grunnskole, barnevern og helse- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes direkte av den demografiske utviklingen.

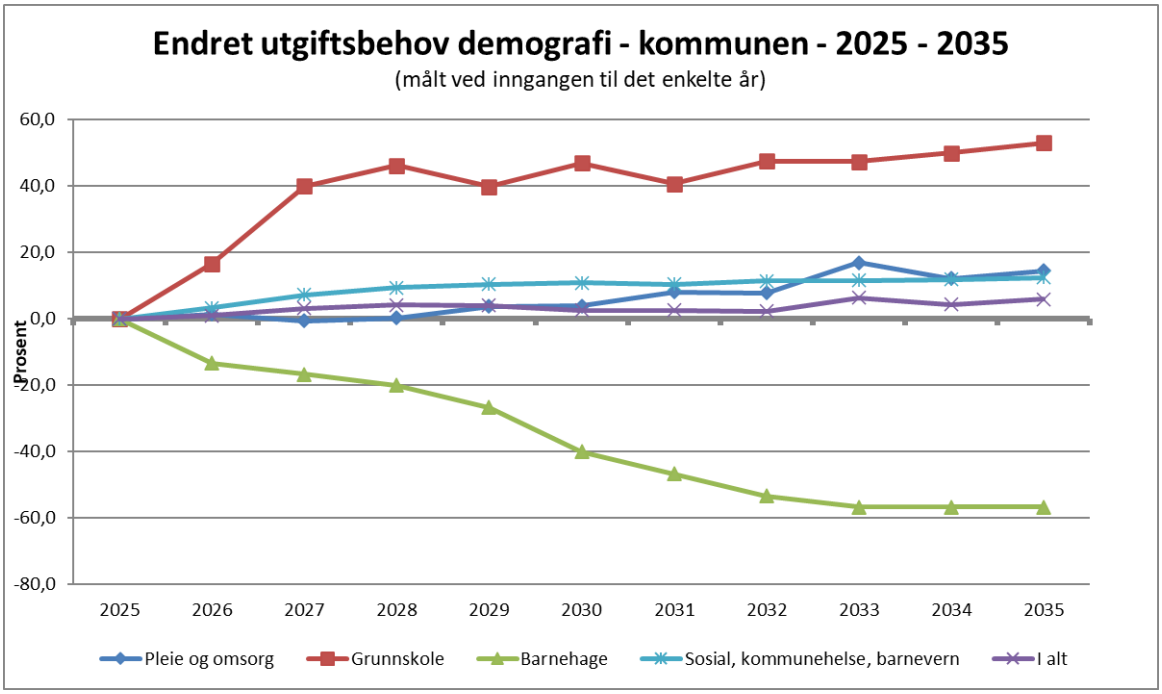

Den grafiske fremstillingen over er basert på SSBs befolkningsframskriving for Vevelstad kommune. Grafene beskriver forventet utgiftsbehov for de viktigste kommunale tjenestene som skole, barnehage og pleie og omsorg. Grafikken viser at Vevelstad kommune vil ha en tilsvarende forventet utvikling som de fleste kommuner i Norge.

Utvikling

Befolkningsframskriving er et viktig grunnlag å benytte seg av i budsjett og planarbeid. Den demografiske utviklingen påvirker kommunens tjenesteproduksjon direkte, og rammetilskuddet er utregnet på grunnlag av blant annet demografi. Samtidig må kommunen være omstillingsdyktig, og være klar til å ta imot nye innbyggere i forbindelse med mulige virkninger av de nye store næringsetableringene. I den situasjonen kommunen er i nå de neste to-tre årene bør kapasiteten i skole og barnehage opprettholdes. Et viktig moment for familier som ønsker å etablere seg er at det finnes en god skole og barnehage med utdannende pedagoger.

Personal

I Vevelstad kommune arbeider det flere kvinner enn menn. Det er en god del deltidsstillinger og dette er kvinner som i hovedsak jobber i helse- og omsorgstjenesten, barnehage og skoleverket. Vevelstad kommune skal arbeide for at hel stilling skal være hovedregelen, og at antall deltidsstillinger skal reduseres. Heltidskultur er viktig for å beholde og rekruttere arbeidskraft.

Ledergruppen består av kommunedirektør, organisasjon- og personalleder, leder samfunn og utvikling, helse- og omsorgsleder, administrasjons- og økonomileder, leder barnehage og leder skole. Seks av lederstillingene var tilsatt av kvinner, dette gir en kvinneandel på 85,7%.

Vevelstad kommune er opptatt av at lønnsutviklingen er i tråd med sentrale føringer. Kommunens beliggenhet og tilgang til kompetanse gjør at lønn er et virkemiddel i rekruttering av personell med den kompetanse kommunen etterspør.

Arbeidsmiljøet

Det har også i 2025 vært fokus på arbeidsmiljø og iverksetting av tiltak med bakgrunn undersøkelser gjennomført i 2024. Det er gjennomført en digital HMS kartlegging på helse og omsorg. Som følge av kartleggingen som er gjort så er det utført flere spørreundersøkelser hvor det har blitt jobbet med rutiner og rollebeskrivelser på hver enkelt gruppe og avdeling.

Det jobbes på alle avdelinger med å se på tiltak som er blitt ønsket fra de ansatte for å få en enda bedre struktur og bedre kommunikasjon. Og arbeidet knyttet til arbeidsmiljø er en kontinuerlig prosess. Arbeidsmiljøet har også en sentral del i AMU, og sykefravær og avvik gjennomgås systematisk i disse fora.

Likestilling

Tidligere ble likestilling hovedsakelig definert som likestilling mellom kvinner og menn. Likestilling mellom ulike etniske grupper, grupper med ulik funksjonsevne og grupper med ulik seksuell orientering handler om det samme.

Etnisk likestilling innebærer at alle skal ha like rettigheter og mulighet til deltakelse i samfunnet. Vevelstad kommune har pr. i dag ingen skrevne mål for den etniske likestillingen, men alle med minoritetsbakgrunn skal integreres i lokalsamfunnet og få like muligheter og plikter til deltakelse, uansett hudfarge, etnisk bakgrunn, religiøs tilhørighet og nasjonalitet.

Flere nasjonaliteter fra ulike kontinenter er nå representert i arbeidsstokken til Vevelstad kommune. Det har skjedd gradvis at ulike kulturer og etnisiteter er blitt en del av kommunens arbeidskraft. De utfordringer som knyttes til dette synes ikke større og vanskeligere enn hva tilfelle er i det etnisk norske personalet.

Kommunen har fra 2014 bosatt flyktninger fra flere kontinenter, og integreringsarbeidet preger og påvirker holdninger og respekten for mennesker med ulik etnisitet. Vi skal alle jobbe sammen for at alle skal innlemmes i lokalsamfunnet, og få like muligheter og plikter til deltakelse.

Ansatte i kommunen fordeler seg med 80 % kvinner og 20 % menn. I ledergruppen har det vært en mann og seks kvinner, Det er vanskelig å registrere at det er en ulik lønnsfastsettelse relatert til kjønn.

Etikk

Vevelstad kommune har i 2022 vedtatt reviderte etiske retningslinjer. I forbindelse med prosessen med arbeidsmiljøet har det vært søkelys på de etiske sidene ved det å være kommunal arbeidstaker. Det innebærer at temaer som forhold til brukerne, lojalitet og arbeidsinnsats har hatt stort fokus.

Ledere skal sørge for at medarbeiderne er kjent med og etterlever kommunens etiske retningslinjer. Diskusjoner og dialog om etikk er nødvendig for å få en større bevisstgjøring omkring temaet, og hvordan etikk praktiseres i daglig arbeid.

HMS og sykefravær

Kommunen har siden 2012 brukt Compilo som internkontrollsystem. Fokuset fra 2023 og 2024 er videreført i 2025, med tanke på avviksbehandling. Vi har i 2025 jobbet med prosesstyring og internkontroll, og prosjektet finansiert i hovedsak av OU midler har vært meget bra. Vi bygger nå om internkontrollsystemet og tar steg for steg for å få dette på plass. Dette arbeidet er svært viktig, og det vil sikre at kommunen har et internkontrollsystem som gir oss muligheter for å kontrollere, avdekke, iverksette tiltak og forbedre våre tjenester kontinuerlig. Det vil igjen gi oss redusert risiko for uønskede hendelser.

Vevelstad kommune er en IA bedrift (Inkluderende Arbeidsliv) og jobber i tråd med IA avtalen. Formålet er både å forebygge, og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall i arbeidslivet.

Vevelstad kommune har avtale med Ant Hms & Bedriftshelsetjeneste AS. I løpet av året har de seks kontordager i Vevelstad, og er tilgjengelig for alle ansatte i kommunen som ønsker å kontakte dem. Det kan være forhold som gjelder både arbeidsmiljø, praktiske løsninger i forhold til ergonomisk tilpassing på arbeidsplassen, og andre forhold som angår arbeidsforholdet. I tillegg deltar de på alle AMU møter i organisasjonen.

Sykefraværet i 2025, og de fem foregående årene er gjengitt i % i tabellen nedenfor.

Sykefravær	2025	*2024*	*2023*	*2022*	*2021*	*2020*
Korttidsfravær	1,92	*1,85*	*1,49*	*1,82*	*2,51*	*2,81*
Langtidsfravær	4,96	*4,52*	*7,67*	*7,42*	*5,25*	*6,61*
Fravær totalt	**6,88**	***6,37***	***9,16***	***9,24***	***7,76***	***9,42***

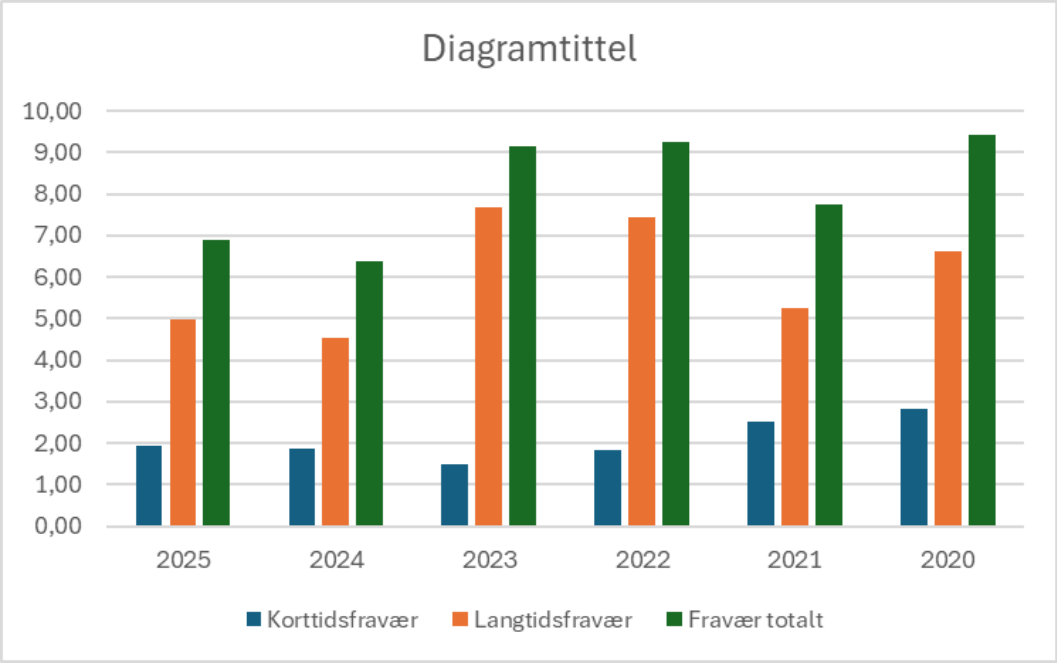

I perioden mars 2020 til april 2023 var koronapandemien en direkte årsak til flere korttids sykefravær. Derfor er ikke disse tallene direkte sammenlignbare med 2024 og 2025.

I løpet av 2024 ble det utarbeidet en ny sykefraværsrutine, som det i 2025 har vært fokus på å iverksette, samtidig som at sykefravær er et fast tema i stab-støtte møtene som organisasjon- og personalleder har med alle enhetslederne. Det totale fraværet er redusert. Endringen er i hovedsak knyttet til langtidssykefraværet. Korttidsfraværet er stabilt, og vi ligger under 2%, noe som er meget gode resultater. Det er viktig å fortsette det gode arbeidet knyttet opp mot sykefraværet, ha tett oppfølging og dialog med den enkelte, samt tilretteleggingsmuligheter.

GDPR - Lov om behandling av personopplysninger

20.juli 2018 ble EU sin nye personforordning (GDPR) en del av norsk lovgivning. Dette betyr at alle kommuner skal ha personvernombud, og kommunen skal ha systematisert hvordan innsamling og bruk av personopplysninger oppbevares og behandles.

Vevelstad kommune kjøper personvernombud tjeneste gjennom Digitale Helgeland, og er i gang med kartlegging og beskrivelse av aktiviteter som omhandler personopplysninger. Opplysningene skal samles inn og vedlikeholdes i en egen database, som en del av kommunens internkontroll. Dette er et krevende og omfattende arbeid, som krever interne ressurser selv om vi har et felles personvernombud. Arbeidet må pågå kontinuerlig slik at rutiner til enhver tid er oppdaterte, og at hele organisasjonen aktivt følger rutiner som tilfredsstiller Lov om personvernopplysninger.

Arbeidet fortsetter, og HR ressurs skal delta aktivt i oppfølging med personvernopplysninger. Fagområdet er veldig stort, og det er veldig viktig for kommunen å være en del av samarbeidet knyttet til personvernombud.

Økonomi og regnskap

Årsberetningen omhandler regnskaps- og budsjettrapporter på hoved- og ansvarsnivå, samt kommentarer til de enkelte rapportene. Årsberetningen er den økonomiske rapporten som viser resultatet av regnskapsårets aktiviteter.

Årsmeldingen skal vise hvilke resultater som er oppnådd gjennom kommunens tjenesteproduksjon, viktige hendelser, framtidige mål, og utfordringer. I årsmelding presenteres også regnskap for hvert ansvarsområde, på hovedpostnivå, slik som presentert i økonomirapporteringer i løpet av regnskapsåret.

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 14 inneholder bestemmelser om hvordan økonomien skal forvaltes. § 14-1 omhandler grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, blant annet at økonomien skal forvaltes slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, økonomien skal være bærekraftig.

I §14-6 reguleres hvordan årsregnskap og bokføring skal utarbeides. God kommunal regnskapsskikk (GKRS), Bokføringsloven og forskrifter gir retningslinjer for hvordan rapporter for driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse skal utarbeides ved presentasjon av årsregnskapet.

Regnskapsføringen baseres på forskrifter som blant annet bestemmer føring etter anordningsprinsippet, det vil si at alle utgifter og inntekter skal henføres det året disse har oppstått.

Årsregnskapet skal avlegges senest innen 22.februar påfølgende år.

Regnskapet er fordelt på følgende deler:

Driftsregnskap

Her bokføres løpende

- Driftsinntekter
- Driftsutgifter
- Renter/avdrag
- Avskrivninger (påvirker ikke driftsresultatet – føres både som inntekt og utgift.)
- Avsetninger til fond og bruk av fond

Investeringsregnskap

Her bokføres alle utgifter, inntekter og finansiering som gjelder nybygg og nyanlegg.
I tillegg føres inn- og utlån av startlån, egenkapitalinnskudd KLP, innbetaling av avdrag på utlån, kjøp og salg av aksjer og avsetninger, og overføring fra driftsregnskapet.
I investeringsregnskapet skal hvert enkelt prosjekt (nybygg/nyanlegg) være fullt ut finansiert. Det vil si at det skal framgå av forskriftsoversikter hvordan utgiftene er finansiert.

Balanseregnskap

I balansen presenteres kommunens status for eiendeler, egenkapital og gjeld. Balansen er det totale resultatet av aktivitet og økonomi i drifts- og investeringsregnskap for regnskapsåret.

Økonomisk oversikt – driftsregnskapet

Denne oversikten viser årets drift, klassifisert etter art, det vil si klassifisert etter Kostra/SSB sine definisjoner på hvor utgifter og inntekter skal plasseres. Denne rapporten er også lagt frem i de ulike økonomiske rapporteringene for 2025.

§ 5-6. *Økonomisk oversikt etter art – drift*					
Tall i 1 kroner	**Note**	**Regnskap 2025**	**Regulert budsjett 2025**	**Opprinnelig budsjett 2025**	**Regnskap 2024**
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-59 656 597	-55 979 000	-55 901 000	-54 129 966
Inntekts- og formuesskatt		-15 534 081	-18 438 000	-19 418 000	-11 770 186
Eiendomsskatt		-4 173 271	-4 158 633	-1 553 633	-1 195 101
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-4 570 074	-4 632 400	-4 632 400	-16 956 860
Overføringer og tilskudd fra andre		-21 540 866	-18 646 729	-15 925 548	-17 970 205
Brukerbetalinger		-2 586 628	-3 375 900	-3 460 900	-3 290 907
Salgs- og leieinntekter		-5 844 110	-5 355 970	-5 355 970	-4 724 319
Sum driftsinntekter		**-113 905 627**	**-110 586 632**	**-106 247 451**	**-110 037 545**
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		51 540 683	52 728 254	53 508 254	51 244 717
Sosiale utgifter		9 459 895	8 661 558	8 661 558	8 502 296
Kjøp av varer og tjenester		43 623 643	42 934 137	39 483 435	42 296 266
Overføringer og tilskudd til andre		5 796 515	5 393 588	5 269 245	5 564 756
Avskrivninger	3	3 203 452	3 000 000	3 000 000	3 331 626
Sum driftsutgifter		**113 624 187**	**112 717 537**	**109 922 492**	**110 939 661**
Brutto driftsresultat		**-281 439**	**2 130 905**	**3 675 041**	**902 116**
Finansinntekter/Finansutgiter					
Renteinntekter		-779 081	-1 002 000	-1 002 000	-827 448
Utbytter		-1 206 146	-1 001 000	-1 001 000	-1 539 747
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		3 257 703	3 125 411	3 125 411	3 461 893
Avdrag på lån	7	2 217 900	2 161 184	2 161 184	2 255 034
Netto finansutgifter		**3 490 376**	**3 283 595**	**3 283 595**	**3 349 731**
Motpost avskrivninger	3	-3 203 452	-3 000 000	-3 000 000	-3 331 626
Netto driftsresultat		**5 485**	**2 414 500**	**3 958 636**	**920 221**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		337 910	1 152 225	1 152 225	922 779
Avsetninger til bundne driftsfond	10	6 304 649	2 785 431	485 000	1 548 695
Bruk av bundne driftsfond	10	-1 568 369	-342 800	-242 800	-1 395 509
Avsetninger til disposisjonsfond		3 740 800	3 740 800	0	4 698 324
Bruk av disposisjonsfond		-8 820 475	-9 750 156	-5 353 061	-6 694 510
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		**-5 485**	**-2 414 500**	**-3 958 636**	**-920 221**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		**0**	**0**	**0**	**0**

Mindreforbruket kr 5 485 er lavere enn budsjettert mindreforbruk. Det forklares med merinntekt i forhold til budsjett kr 3,3 mill, og merforbruk driftsutgifter enn budsjettert kr 0,9 mill.

Driftsregnskapet -bevilgningsoversikt

Denne rapporten viser hvilke rammer kommunestyret har vedtatt til drift av de ulike ansvarsområder. Linje 'Sum bevilgninger drift netto' kr 80 175 873 er spesifisert i tabellen på neste side.

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift					
Tall i 1 kroner	**Note**	**Regnskap 2025**	**Regulert budsjett 2025**	**Opprinnelig budsjett 2025**	**Regnskap 2024**
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-59 656 597	-55 979 000	-55 901 000	-54 129 966
Inntekts- og formuesskatt		-15 534 081	-18 438 000	-19 418 000	-11 770 186
Eiendomsskatt		-4 173 271	-4 158 633	-1 553 633	-1 195 101
Andre generelle driftsinntekter		-4 570 074	-4 632 400	-4 632 400	-16 956 860
Sum generelle driftsinntekter		**-83 934 023**	**-83 208 033**	**-81 505 033**	**-84 052 113**
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		80 175 873	82 088 938	81 930 074	81 352 639
Avskrivninger	3	3 203 452	3 000 000	3 000 000	3 331 626
Sum netto driftsutgifter		**83 379 325**	**85 088 938**	**84 930 074**	**84 684 265**
Brutto driftsresultat		**-554 698**	**1 880 905**	**3 425 041**	**632 152**
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-505 822	-752 000	-752 000	-557 484
Utbytter		-1 206 146	-1 001 000	-1 001 000	-1 539 747
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		3 257 703	3 125 411	3 125 411	3 461 893
Avdrag på lån	7	2 217 900	2 161 184	2 161 184	2 255 034
Netto finansutgifter		**3 763 634**	**3 533 595**	**3 533 595**	**3 619 695**
Motpost avskrivninger	3	-3 203 452	-3 000 000	-3 000 000	-3 331 626
Netto driftsresultat		**5 485**	**2 414 500**	**3 958 636**	**920 221**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		337 910	1 152 225	1 152 225	922 779
Avsetninger til bundne driftsfond	10	6 304 649	2 785 431	485 000	1 548 695
Bruk av bundne driftsfond	10	-1 568 369	-342 800	-242 800	-1 395 509
Avsetninger til bundne driftsfond		3 740 800	3 740 800	0	4 698 324
Bruk av disposisjonsfond		-8 820 475	-9 750 156	-5 353 061	-6 694 510
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		**-5 485**	**-2 414 500**	**-3 958 636**	**-920 221**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt på ansvarsnivå

Tabellen nedenfor viser regnskap og budsjett for de enkelte ansvarsområdene. Tallene er *uten* finansiering, det vil si uten bruk og avsetning av fri og bundne fond. Men inneholder alle inntekter og utgifter for perioden, og summen samsvarer med linje 'Sum bevilgninger drift, netto' i tabellen på foregående side.

	§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, *Regnskap til fordeling pr. ansvar*				
	Tall i 1 kroner	Regnskap 2025	Regulert budsjett 2025	Opprinnelig budsjett 2025	Regnskap 2024
	Fra bevilgningsoversikt:				
	Til fordeling drift	80 175 873	82 088 938	81 930 074	81 352 639
Ansvar	Netto driftsutgifter pr. ansvarsgruppe				
110	Sentraladministrasjon	5 683 374	4 828 045	5 328 045	5 954 482
111	Politiske organer	2 765 732	2 359 375	2 256 728	2 321 060
113	Kultur	735 891	797 573	697 573	649 372
115	Kirke og andre trossamfunn	1 100 000	1 102 500	1 102 500	1 102 000
116	Flyktningtjenesten	137 656	302 962	1 358 762	1 715 384
117	Økonomi	5 230 645	5 581 523	5 137 075	3 758 325
118	Frivilligsentralen	334 600	567 081	567 081	301 319
119	Pensjon	-4 538 720	-2 483 540	-2 483 540	-3 321 290
120	Skoler i Vevelstad	12 635 283	12 656 995	12 793 679	12 801 201
124	Barnehager i Vevelstad	5 795 968	5 841 653	5 841 653	5 293 807
130	NAV kommune	370 323	583 410	583 410	543 808
131	Helse og omsorg	15 848 641	15 814 564	16 845 311	15 915 443
132	Vevelstad sykehjem	20 830 589	20 204 572	18 744 572	21 873 792
140	Plan og ressurs - adm	6 436 573	5 972 525	4 737 525	5 002 370
141	Selvkostområder	-790 009	58 202	58 202	-205 586
142	Kommunale bygg og eiendommer	3 966 324	3 790 086	3 721 174	3 669 172
143	Kommunale anlegg	237 177	324 635	263 547	483 232
144	Kommunale veier	724 165	903 872	1 193 872	541 222
145	Næringsutvikling	938 931	1 139 032	1 239 032	-130 119
146	IT tjenesten	1 732 730	1 743 873	1 943 873	3 083 645
		80 175 873	82 088 938	81 930 074	81 352 639

Driftsregnskap på ansvarsnivå

Denne tabellen viser sum regnskap pr ansvarsområde, det vil si sum av alle inntekter og alle utgifter pr ansvarsområde på en linje. Tabell med hovedposter – slik som presentert i økonomirapporter gjennom året - blir i sin helhet tatt inn i årsmeldingen sammen med kommentarer for hvert ansvarsområde.

Avvik -100 000/+100 000 mellom regnskap og revidert budsjett er kommentert kort. Røde tall er merforbruk, sorte tall er mindreforbruk.

Ansvarsområde		Regnskap	Rev. budsjett	Bud.endring	Budsjett	Avvik
110	Sentraladministrasjon	6 002 083,62	5 327 245,00	0,00	5 327 245,00	-674 838,62
111	Politiske organer	2 762 731,97	2 356 375,00	99 647,00	2 256 728,00	-406 356,97
113	Kultur	623 144,52	697 573,00	0,00	697 573,00	74 428,48
115	Kirke og andre trossamfunn	1 100 000,00	1 102 500,00	0,00	1 102 500,00	2 500,00
116	Flyktningtjenesten	137 655,76	302 962,00	-1 055 800,00	1 358 762,00	165 306,24
117	Økonomi	5 010 896,83	5 361 775,00	224 700,00	5 137 075,00	350 878,17
118	Frivilligsentralen	434 750,29	567 081,00	0,00	567 081,00	132 330,71
119	Pensjon	-4 538 720,00	-2 483 540,00	0,00	-2 483 540,00	2 055 180,00
120	Skoler i Vevelstad	12 514 202,97	12 693 679,00	0,00	12 693 679,00	179 476,03
124	Barnehager i Vevelstad	5 826 124,73	5 829 653,00	0,00	5 829 653,00	3 528,27
130	NAV kommune	370 323,03	583 410,00	0,00	583 410,00	213 086,97
131	Helse og omsorg	17 235 539,76	17 338 311,00	493 000,00	16 845 311,00	102 771,24
132	Vevelstad sykehjem	23 537 666,47	20 244 572,00	1 500 000,00	18 744 572,00	-3 293 094,47
140	Plan og ressurs - adm	6 316 042,97	5 972 525,00	1 235 000,00	4 737 525,00	-343 517,97
141	Selvkostområder	-384 637,35	413 202,00	0,00	413 202,00	797 839,35
142	Kommunale bygg og eiendommer	3 965 243,14	3 790 086,00	68 912,00	3 721 174,00	-175 157,14
143	Kommunale anlegg	237 177,10	324 635,00	61 088,00	263 547,00	87 457,90
144	Kommunale veier	724 165,15	903 872,00	-290 000,00	1 193 872,00	179 706,85
145	Næringsutvikling	-300 068,73	32,00	0,00	32,00	300 100,73
146	IT tjenesten	1 732 729,73	1 743 873,00	-200 000,00	1 943 873,00	11 143,27

110 Administrasjonen
Høyere utgifter til kjøp av advokat og konsulenttjenester enn budsjettert.

111 Politiske organer
Økte utgifter i forbindelse med pensjon/klp ved oppgjør på slutten av året. I tillegg er lønn til politisk sekretær flyttet til dette området.

116 Flyktning tjenesten
Lavere utgifter enn budsjettert til aktivitet og drift av tjenesten. Budsjett regulert ned med reduksjon av lønn og introduksjonslønn på grunn av ingen elever i undervisning i året.

117 Økonomi
Rapporten viser mindreforbruk. Forklaringen på dette er at ansvar 117 består av to funksjoner:
10008 Reserverte avsetninger til lønnsøkning – mindreforbruk kr 1 152 500
12003 Økonomi – utgifter domsavsigelse - merutgift kr 867 000.
I tillegg mottatt sykelønnsrefusjon som påvirker det totale mindreforbruket.

118 Frivilligsentralen
Mindreforbruket er mindre utgifter til drift av utgifter til distriktsmobilen, det vil si lavere bilutgifter enn budsjettert. Frivilligsentralen har lavere driftsutgifter på blant annet kontormateriell og forbruksmateriell.

119 Pensjon
Aktuarberegning for pensjon som kommer på slutten av året avstemmes og bokføres i regnskapet. På de fleste områder viser regnskapet høyere pensjonsutgift enn budsjettert. Det største avviket er på sykehjemmet som viser merutgift på pensjon på kr 1,2 mill. Totalt merforbruk/økt utgift innenfor pensjon er 1,6 mill.

120 Skoler
Lavere utgifter til kjøp av tjenester.

130 Nav kommune
Lavere bidrag til sosial omsorg enn budsjettert.

132 Sykehjem og hjemmesykepleie
Merutgifter som nevnt pensjon på kr 1,2mill på sykehjemmet. I tillegg merutgift på 2,2 mill i kjøp av vikartjenester.

140 Plan og ressurs
Merforbruket gjelder kjøp av tjenester fra Dønna kommune i perioden oktober 2024 til og med juni 2025 som ikke er budsjetterte.

142 Kommunale bygg
Økte utgifter i forbindelse med avregning pensjon ved årsslutt, lavere utgifter til kjøp av varer og tjenester enn budsjettert og lavere husleieinntekter enn budsjettert.

144 Kommunale veier
Mindre forbruk på vedlikehold og brøyting av veier.

Regnskap og budsjett 2025
Budsjett for drift og investering er regulert i løpet av regnskapsåret. Det er regulert fra opprinnelig budsjett, til forventet og planlagt aktivitet ut året. Utgifter og inntekter er anslått etter beste estimat og informasjon som foreligger når saksfremlegg utarbeides til både tertialrapporter, og budsjettreguleringer.

Kommunens frie inntekter

	2025	2024	2023	2022	2021
Rammetilskudd	-59 656 597	-54 129 966	-45 594 723	-39 799 742	-44 722 942
Skatt inntekt/formue	-15 534 081	-11 770 186	-13 899 174	-18 877 069	-10 947 076
Eiendomsskatt	-4 173 271	-1 195 101	-1 201 354	-1 426 111	-834 643
Havbruksfond	*-2 968 735*	*-12 637 313*	*-3 460 936*	*-9 247 376*	*-4 631 641*
Integreringstilskudd	*-1 555 300*	*-4 263 484*	*-7 448 575*	*-1 339 000*	*-172 637*
Rentekompensasjon	*-46 039*	*-56 063*	*-41 795*	*-12 588*	*-6 053*
Sum frie inntekter	-83 934 023	--84 052 113	-72 653 574	-70 701 886	-61 314 993
Resultatgrad	**76%**	**78 %**	**69 %**	**77 %**	**85 %**

For årets årsberetning er de *totale* frie driftsinntekter tatt inn i tabellen. De frie inntektene er ikke bundet opp til noen spesifikke tjenester eller områder, men fordeles i budsjett og økonomiplan til å dekke utgifter til drift av hele kommunen.

Resultatgraden i denne sammenhengen, viser hvor stor andel av driftsutgiftene som dekkes av de totale frie inntektene. For 2025 dekker de frie inntektene 76% av de totale driftsutgiftene.

Dette betyr at resten av driftsutgiftene som da utgjør 24%, blir finansiert av tilskudd, og brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter. Dersom driftsutgiftene fremdeles er større enn driftsinntektene, må resten dekkes av disposisjonsfond, og eventuelt bundne fond dersom det er prosjekter i drift som har mottatt tilskudd til dette.

De statlige overføringer i form av rammetilskudd, og skatteinntekter, er og blir kommunens store inntektskilde. Endringer i folketall og demografi, påvirker både rammetilskudd og skatteinntekter, og vil få konsekvenser for fremtidens inntekter og aktivitetsnivå. Inntekt fra Havbruksfondet varierer fra år til år, og er for 2025 kr 2 968 735.

Rammetilskuddet er beregnet ut fra innbyggertallet, og demografi, det vil si at det for ulike aldergrupper, beregnes ulikt tilskudd pr innbygger. 1.januar 2025 er innbyggertallet 470, og 1.januar 2026 er innbyggertallet 477 innbyggere.

Kommunens lønnsutgifter

	2025	2024	2023	2022	2021
Lønnsutgifter	51 540 683	51 244 717	47 637 205	42 007 942	37 493 402
Sosiale utgifter	9 489 895	8 502 296	7 368 313	6 962 138	6 264 168
Sum lønnsutgifter	*61 000 578*	*59 747 014*	*55 005 518*	*48 970 080*	*43 757 570*
Sykelønnsrefusjon	*-3 083 309*	*-2 370 251*	*-3 707 828*	*- 3 097 193*	*- 2 342 231*
Sum netto lønnsutgifter	*57 917 269*	*57 376 763*	*51 297 690*	*45 872 887*	*41 415 339*
Resultatgrad	**55%**	**57%**	**54%**	**55%**	**59%**

Sykelønnsrefusjon er i forskriftsrapportene under 'Driftsinntekter', mens lønnsutgiftene er inkludert i 'Driftsutgifter'. Resultatgraden her viser hvor stor andel lønnsutgiftene, inkl. pensjonsutgifter og sykelønnsrefusjon, er i forhold til kommunens driftsutgifter.

Kjøp av vikartjenester kommer i tillegg til lønnsutgifter.

- Legetjeneste kr 859 066
- Vikarbyrå sykehjem kr 3 699 727

Kjøp av tjenester fra vikarbyrå er 1,5-2 ganger dyrere enn om kommunen hadde betalt lønn til egen ansatte.

Kommunens finansinntekter og finansutgifter

Renteinntekt
Renteinntekter på bankinnskudd er lavere enn tidligere år, dette har sammenheng med lavere likviditetsbeholdning, og utgifter til etablering og bruk av kassekreditt.

Utbytte
I 2025 ble det utbetalt utbytte fra :

- HelgelandKraft kr 1 186 416
- Gjensidigestiftelsen kr 17 696

Renter og avdrag på på lån
Rente- og avdragsutgiftene i 2025 er kr 200 000 høyere enn budsjettert. Gjennomsnittlig lånerente er 5%. Kommunen har ingen lån på fastrente.

Renter og avdrag føres i driftsregnskapet, og påvirker driftsresultatet. En økning i gjeld og rentenivå vil derfor også ta en større del av tilgjengelige midler til tjenesteproduksjonen.

Det ble i 2024 vedtatt opptak av nytt lån til finansiering av investering - renovering av tak på Rådhuset. Vedtatt låneopptak er utbetalt i januar 2025.

Det er ikke tatt opp lån til videre utlån/startlån, i henhold til vedtatt budsjett, kr 600 000. Lån fra Husbanken er øremerkede midler som skal gå til startlån. Årets utlån til startlån for 2025, er kr 1 645 000.

Netto driftsresultat

	2025	2024	2023	2022	2021
Sum driftsinntekter	-113 905 627	-110 037 545	-95 819 760	-95 555 799	-75 614 657
Sum driftsutgifter	113 624 187	110 939 661	108 526 813	93 962 516	74 267 106
Sum finanstransaksjoner	3 490 376	3 349 731	3 167 670	1 244 296	502 100
Avskrivninger	-3 203 452	-3 331 626	-3 096 363	-2 597 866	-2 024 088
Netto driftsresultat	*5 485*	*920 221*	*12 778 360*	*-2 946 854*	*-2 869 539*
Resultatgrad	**0%**	**-1%**	**- 12%**	**3,08 %**	**3,79 %**

Det viktigste tallet i kommuneøkonomien er *driftsresultat* / *resultatgrad*. Netto driftsresultat – driftsinntekter fratrukket driftsutgifter - blir ofte brukt til å beskrive kommunes handlefrihet, og viser hva kommunen har til disposisjon til egenfinansiering av investeringer og til avsetninger fra årets drift.

Resultatgraden er det primære tallet for en sunn økonomi, for 2025 er resultatgraden 0%, mot regulert budsjett -2,18%, en endring på 2,18 prosentpoeng. Forklaringen på dette er ekstra inntekt på 3,3 mill som ikke er budsjettregulert, og ekstra utgift på 0,9 mill som ikke er budsjettregulert. Netto driftsresultat for 2025 betyr at det ikke er noe å sette av til disposisjonsfond, og netto driftsresultat er lavere enn vedtatt tall i økonomireglementet 1,75%.

Avvik mellom budsjett og regnskap blir orientert om på ansvarsnivå i dette dokumentet.

Arbeidskapital

I Lov om kommuner og fylkeskommuner, § 14-1 tredje ledd, er står det at kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at betalingsforpliktelser blir betalt på forfall.

Arbeidskapital er viktig for å sikre god likviditet, og at kommunen er betalingsdyktig til enhver tid. Arbeidskapitalen bør utgjøre 15-50% av årlig omsetning. Ifølge Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal arbeidskapitalen være 22%. Arbeidskapitalen ved regnskapsårets slutt 2025 er 0%, fordi omløpsmidler og kortsiktig gjeld er omtrent samme beløp, det betyr at det ikke er ledig likvide midler.

For å bygge en reserve må inntekter og utgifter tilpasses rammebetingelser, det vil si at inntektene er større enn utgiftene.

Renteutgifter til kassakreditt i 2025 er kr 32 000, i tillegg kommer kr 500 i provisjon hvert kvartal.

Kassakreditten ble etablert i mars 2024, og det vil være behov for kassakreditt ut 2026. Behovet vurderes fortløpende, og vil bli orientert om i tertialrapporteringer.

Selvkostområder

Selvkostprinsippet innebærer at en generasjon brukere ikke skal subsidiere neste generasjon, eller omvendt, men at kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Selvkost består av den utgiften varen eller tjenesten faktisk koster kommunen å produsere. Dette er direkte kostnader som blant annet lønn og nødvendig vedlikehold på anlegg og infrastruktur. Indirekte fellesutgifter skal legges til selvkostprisen, og denne tillegges etter en fornuftig fordelingsnøkkel som er tilpasset for kommunen.

Dersom selvkostregnskapet viser mindreforbruk på de ulike funksjonene som for eksempel vann og avløp, så skal dette settes på fond. Bruk av fond ved eventuelt merforbruk på områdene, kan gjøres så lenge det er midler på fond. Merforbruk og mindreforbruk skal settes i balansen, og hentes inn gjennom regulering av gebyr (økning eller reduksjon) senere år.

Avsatt overskudd tilhører brukerne, og kan ikke benyttes til investeringer

Vevelstad kommune kjøper tjenester fra konsulentselskap Visma Enterprises AS (tidligere Momentum Solutions AS) for å beregne selvkostområdene korrekt i henhold til selvkostforskriften som trådte i kraft 1.januar 2020.

Viser til note 11 Selvkostområder, der er det oversikt over inntekter, utgifter og avsetning til fond på de ulike områdene.

Prosjekter i investeringsregnskapet

Oversikten nedenfor viser prosjekter som er utført i 2025. Egenkapitalinnskudd er balanseført på aksjer og andeler i balansen, og er med i kommunens oversikt over aksjer og andeler i note 3. De andre prosjektene er balanseført som anleggsmidler, og er tatt med i note 4 som viser oversikt over anskaffelseskost, tilgang, avgang og avskrivninger av varige driftsmidler.

Kommunens investeringsprosjekter hadde i 2025 en kostnadsramme på kr 2 379 560 og er fordelt slik på disse prosjekter:

	§ 5-5. *Bevilgningsoversikter – investering*					
	Tall i 1 kroner		**Regnskap 2025**	**Regulert budsjett 2025**	**Opprinnelig budsjett 2025**	**Regnskap 2024**
	Fra bevilgningsoversikt:	**Note**				
	Netto investeringer til fordeling:		**2 379 560**	**3 133 750**	**11 728 750**	**2 395 241**
Prosjekt	**Fordeling på prosjekt**					
01013	IKT - ny plattform		0	0	0	-339 293
01301	Opplevelse og kunnskapssenter		0	0	0	1 378 730
04017	Tøymvasshytta		0	53 750	53 750	0
04031	KomTek		0	0	0	-357 968
04210	Aktivitetspark		0	250 000	1 875 000	0
04214	Råhus - oppgradering tak		1 873 275	2 130 000	0	562 500
04220	Boligtomter		127 600	300 000	1 400 000	0
04301	Molo Visthus/Bjørnvika		0	0	0	223 750
04400	Kommunale veier		0	0	0	650 913
14101	Selvkostberegning		0	0	8 000 000	0
	INVESTERING I VARIGE DRIFTSMIDLER	3	**2 000 875**	**2 733 750**	**11 328 750**	**2 118 633**
	Tilskudd til Den norske kirke		100 000	100 000	100 000	0
	TILSKUDD TIL ANDRES INVESTEROMGER		**100 000**	**100 000**	**100 000**	**0**
01014	Kjøp av aksjer		0	0	0	15 000
01001	Egenkapitalinnskudd		278 685	300 000	300 000	261 608
	INVESTERING I AKSJER OG ANDELER	4	**278 685**	**300 000**	**300 000**	**276 608**
	Sum fordelt		**2 379 560**	**3 133 750**	**11 728 750**	**2 395 241**

Neste tabell viser hvordan disse prosjektene er finansiert.

I tillegg skal videreutlån til startlån tas inn i investeringsregnskapet, samt tilhørende innbetaling av avdrag fra lånetakere, og kommunens betaling av avdrag til Husbanken.

Bevilgningsoversikt investering – hvordan er prosjektene finansiert

Tabellen nedenfor viser utgifter og inntekter i investeringsregnskapet.
Utgifter er investeringene, og inntekter er finansiering av investeringene.

§ 5-5. *Bevilgningsoversikter – investering*					
Tall i 1 kroner	**Note**	**Regnskap 2025**	**Regulert budsjett 2025**	**Opprinnelig Budsjett 2025**	**Regnskap 2024**
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	3	2 000 875	2 733 750	11 328 750	2 118 633
Tilskudd til andres investeringer		100 000	100 000	100 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4	278 685	300 000	300 000	276 608
Utlån av egne midler	5	0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		**2 379 560**	**3 133 750**	**11 728 750**	**2 395 241**
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-233 165	-486 750	-385 750	-215 839
Tilskudd fra andre		-765 330	0	-8 000 000	0
Salg av varige driftsmidler	3	-133 406	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	-70 848
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-1 038 183	-2 304 000	-2 250 000	-2 378 461
Sum investeringsinntekter		**-2 170 084**	**-2 790 750**	**-10 635 750**	**-2 665 148**
Videreutlån					
Videreutlån	8	1 654 068	600 000	600 000	138 083
Bruk av lån til videreutlån		-1 654 068	-600 000	-600 000	-138 083
Avdrag på lån til videreutlån	7	312 236	309 225	309 225	278 940
Mottatte avdrag på videreutlån		-460 648	-527 000	-527 000	-506 684
Netto utgifter videreutlån		**-148 412**	**-217 775**	**-217 775**	**-227 744**
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift		-337 910	-402 225	-1 152 225	-922 779
Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond		276 846	277 000	277 000	276 846
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	1 143 584
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		**-61 064**	**-125 225**	**-875 225**	**497 651**
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		**0**	**0**	**0**	**0**
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)					
Inntekter til fordeling		0	0	0	0
Utgifter til fordeling		2 379 560	3 133 750	11 728 750	2 395 241
Sum til fordeling (netto)		**2 379 560**	**3 133 750**	**11 728 750**	**2 395 241**

Balanseregnskapet

Balansen viser oversikt over eiendeler og gjeld, og er en samlet oversikt og resultat av kommunens drift og aktiviteter i løpet av året.

§ 5-8. *Balanseregnskapet*			
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	note	**281 413 678**	**259 740 468**
I. Varige driftsmidler		**100 228 117**	**101 580 694**
1. Faste eiendommer og anlegg	3	96 264 133	97 204 229
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	3	3 963 984	4 376 466
II. Finansielle anleggsmidler		**20 021 071**	**18 551 095**
1. Aksjer og andeler	4	9 341 851	9 063 166
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	5	10 679 220	9 487 929
III. Immaterielle eiendeler		**0**	**0**
IV. Pensjonsmidler	8	**161 164 490**	**139 608 678**
B. Omløpsmidler		**35 217 421**	**36 312 672**
I. Bankinnskudd og kontanter		**4 799 565**	**8 931 924**
II. Finansielle omløpsmidler		**0**	**0**
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		**30 417 856**	**27 380 748**
1. Kundefordringer		2 531 198	0
2. Andre kortsiktige fordringer		13 167 669	16 183 118
3. Premieavvik		14 718 988	11 197 630
Sum eiendeler		**316 631 100**	**296 053 140**
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		**-73 650 127**	**-71 765 953**
I. Egenkapital drift		**-11 528 056**	**-11 871 462**
1. Disposisjonsfond		-889 400	-5 969 074
2. Bundne driftsfond	*10*	-10 638 656	-5 902 388
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		**-2 650 097**	**-2 373 251**
1. Ubundet investeringsfond		-2 650 097	-2 373 251
2. Bundne investeringsfond		0	0
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
III. Annen egenkapital		**-59 471 974**	**-57 521 241**
1. Kapitalkonto	2	-60 972 308	-59 021 575
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	14	1 500 334	1 500 334
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen		0	0
D. Langsiktig gjeld		**-222 413 210**	**-203 219 913**
I. Lån		**-62 382 013**	**-62 758 145**
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	6	-62 382 013	-62 758 145
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse		**-160 031 197**	**-140 461 768**
E. Kortsiktig gjeld		**-20 567 763**	**-21 067 273**
I. Kortsiktig gjeld		**-20 567 763**	**-21 067 273**
1. Leverandørgjeld		-8 160 099	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-12 334 267	-20 961 789
5. Premieavvik	8	-73 397	-105 484
Sum egenkapital og gjeld		**-316 631 100**	**-296 053 140**
F. Memoriakonti		**0**	**0**
I. Ubrukte lånemidler		**1 950 582**	**2 488 833**
II. Andre memoriakonti		**-138 247**	**426 312**
III. Motkonto for memoriakontiene		**-1 812 335**	**-2 915 145**

Langsiktig gjeld

	2025	2024	2023	2022	2021
Lån - langsiktig gjeld	54 798 770	54 829 107	57 083 138	55 325 111	57 416 071
Resultatgrad	**48%**	**50 %**	**59%**	**58%**	**75%**

Resultatgraden er målt i prosent av brutto driftsinntekter. Startlån, som er selvfinansierende, er ikke tatt med her.

Kommunens selvfinansierende lån (startlån) innlån fra Husbanken, er kr 7 616 085. Utlån til målgruppen for startlån er kr 9 798 381.

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene er 48%. I henhold til Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal netto lånegjeld være mindre enn 75% av netto driftsinntekter.

Gjeldsgrad
Store låneopptak til investeringer belaster driftsregnskapet med renter og avdrag, og dermed blir det mindre midler til produksjon av de lovpålagte tjenester. Det gir også begrenset handlingsrom for avsetning til uforutsette hendelser, og kan redusere handlingsrom i tjenesteproduksjonen.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens gjeldsgrad, basert på regnskap 2025, og budsjettert finansiering av investeringer i økonomiplanperioden 2026-2029.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner:
§ 5-7.Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet

Lån	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Lån til investeringer	-1 038 183	-13 891 967	-3 339 742	-40 088	-40 000
Lån til videreutlån	-1 645 068	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
Sum bruk av lån	**-2 683 251**	**-15 891 967**	**-5 339 742**	**-2 040 088**	**-2 040 000**
Endring i lånegjeld:					
Lån til investeringer	*-62 414 855*	-76 306 822	-79 646 564	-79 686 652	-79 726 652
Lån til videreutlån	-7 616 085	-9 616 085	-11 616 085	-13 616 085	-15 616 085
Utvikling i gjeldsgrad	***-54***	***-62***	***-70***	***-63***	***-63***
Utvikling i gjeldsgrad	*-66*	*-75*	*-85*	*-78*	*-80*
Avdrag lån i drift	2 217 182	2 295 184	2 340 184	2 440 184	2 473 184
Avdrag lån til videreutlån (inv)	312 954	327 367	341 741	356 088	250 000
Sum avdrag på lån	***2 530 136***	***2 622 551***	***2 681 925***	***2 796 272***	***2 723 184***

Fond – bundne og frie

Fondsavsetningen pr 31.12.25 fordeler seg slik:

	2025	2024	2023	2022	2021
Disposisjonsfond	889 390	5 969 074	7 965 260	21 830 027	22 215 137
Bundne driftsfond	10 638 651	5 902 388	5 749 201	6 287 672	8 393 567
Bundne investeringsfond	0	0	0	3 500 000	3 500 000
Ubundet investeringsfond	2 560 097	2 373 251	2 096 405	2 096 405	1 819 559
SUM	**14 088 138**	**14 244 712**	**15 810 866**	**33 714 104**	**35 928 263**

Disposisjonsfondet er redusert med kr 5 079 684 i løpet av 2025.

I prosent av driftsinntektene utgjør disposisjonsfondet 0,5%, mot 5,4% i 2024.
I Vevelstad kommune sitt økonomireglement skal disposisjonsfondet utgjøre minst 10%.

Disposisjonsfondet viser om kommunen har evne til å tåle uforutsette utgifter og eventuell svikt i inntekter.

Bundne driftsfond er øremerkede midler til ulike formål i driftsregnskapet. Den store økningen i bundne fond gjelder testamentsgave og tilskudd til rekruttering i legetjenesten som er inntekter til bestemte formål, og skal ikke gå inn som inntekt i den daglige driften.

Ubundne investeringsfond er midler til investeringsformål, og er ikke bundet til noen spesielle formål. Det er låneavdrag fra HelgelandKraft som hvert år avsettes til dette fondet. For 2025 er det utgjør dette kr 276 846. Siste avdrag fra Helgelandkraft blir betalt i 2026, og da har HelgelandKraft innfridd lån fra Vevelstad kommune.

Merforbruk 2025
På grunn av merforbruk kr 5 485 i driftsregnskapet, skal det gjennomføres strykninger i henhold til *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner*, kapittel 4, § 4-2. Oversikten over strykninger er satt opp etter § 5-9 i samme forskrift, og tabellen vises på neste side.

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, drift og investering

Strykninger § 5-9

DRIFT	*Regnskap 2025*
Netto driftsresultat (fra regnskap)	5 485
Avseninger til bundne driftsfond (regnskap)	6 304 649
Bruk av bundne driftsfond (regnskap)	-1 568 369
Overføring til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter (budsjett)	1 152 225
Avsetning til dispfornd budsjett)	3 740 800
Bruk av disp.fond (budsjett)	-9 750 156
Dekning av tidligere års merforbruk (regnskap)	0
	0
Sum budsjettdisposisjoner	**-120 851**
SUM Årets budsjettavvik	-115 366
Strykning av overføring til investering	-814 315
Strykning av avsetninger til disp.fond	0
Strykning av dekning av tidligere års merforbuk	0
Strykning av bruk av disp.fond	929 681
SUM - Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0
Bruk av disp.fond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
Bruk av mindreforbruk etter strykning for dekning av tidligere års merforbruk	0
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
SUM - Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**
INVESTERING	
Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån (regnskap)	2 753 315
Avsetning til bundne investeringsfond	0
Bruk av bundne investeringsfond	0
Budsjettert bruk av lån	-2 904 000
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjetter og fullmakter (budsjett)	-402 225
Avsetning til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjetter og fullmakter (budsjett)	277 000
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjetter og fullmakter	0
Dekning av tidligere års merforbruk (udekket)	0
Sum budsjettdisposisjoner (sum av a-c ovenfor)	**-275 910**
SUM årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	2 477 405
Strykning av avsetninger til ubundne investeringsfond	-154
Strykning bruk av lån	211 749
Strykning av overføring fra drift	64 315
Strykning bruk av ubundne investeringsfond	0
SUM udisponert beløp etter strykninger	0
Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringfond	0
SUM Fremført til inndekning til senere år (udekket beløp)	**0**

Øvrige forhold

Årsberetningen er den økonomiske rapporten for regnskapsåret, og skal være et verktøy i den økonomiske styringen av kommunen.

Økonomistyring er å ta stilling til hvilket nivå kommunen skal produsere og levere tjenester, og hvordan dette skal finansieres innenfor de rammebetingelsene vi har. Kontinuerlig søkelys på effektivitet og produktivitet i organisasjonens tjenesteproduksjon er nødvendig for å etablere en bærekraftig økonomi slik at Vevelstad kan bestå som egen kommune i fremtiden.

Befolkningsframskrivingen fra SSB viser at utviklingstrekk i demografien slår ulikt ut i de ulike kommuner. Statistikken viser at det blir flere eldre i befolkningen. Helse og omsorg er det største budsjett området i kommunens budsjett, og det er viktig å utarbeide et planverk som er tilpasset befolkningsframskrivingen i kommunen. Tilpasset planverk gir grunnlag for planlegging av levering av tjenester på riktig nivå i omsorgstrappen. Planverket vil også avdekke hvilket kompetansenivå kommunen har behov for innenfor helse- og omsorg. De siste årene har tilgangen på arbeidskraft og kompetanse blitt mer og mer begrenset, dette gjelder for flere kommuner.

Planverk er en viktig del av kommunens styringsdokumenter. Kommuneplanens arealdel (KPA) er under utarbeidelse, og planlegges ferdigbehandlet i løpet av 2025. I tillegg er det en rekke temaplaner som må oppdateres og behandles. Temaplan er en plan for et spesifikt tema, og har gjerne er et 12 års perspektiv, men skal revideres hvert fjerde år, det vil si revideres i hver kommunestyreperiode.

Beredskapsplanen er vedtatt i 2019. I denne er det identifisert hvilke risikoer som kan oppstå i virksomheten. Planen beskriver videre hvordan beredskapen skal organiseres, og hvilke krav som stilles til håndtering av ulike hendelser. I en verden med mye uro og ustabilitet, må vi trene på beredskap for å være godt rustet til å håndtere uønskede hendelser.

Samfunnsplanen ble vedtatt i 2020, og gjelder for perioden 2020-2032. Planen inneholder flere ulike satsingsområder, og tjenesteområdene har i budsjettarbeidet valgt ut noen områder det skal arbeides med. Samfunnsplanen er et viktig styringsdokument for samfunnsutviklingen i Vevelstad kommune.

Vedlikehold av kommunens bygningsmasse har vært til tema i forbindelse med budsjettprosessene. Kommunen har en stor bygningsmasse med både utleieenheter og formålsbygg. På teknisk avdeling arbeides det med internkontrollsystemet som skal ivareta FDV, forvaltning drift og vedlikehold.

Strategisamlingene mellom politikere og administrasjon er en viktig arena for å diskutere, og finne en felles strategi for veien videre for Vevelstad kommune. Og det er viktig med forventningsavklaringer, slik kan samarbeid og forståelse mellom administrasjon og politikk blir god og trygg.